

- If such methods are used consistently, further improvement in the understanding and results of the students is possible.

Study of the effectiveness of teaching through continuous teaching method and educational equipment in different subject in different standard.

વિષય : વિદ્યાર્થીઓના શિસ્ત સંબંધિત પ્રશ્નો

નિર્મલકુમાર બી. પ્રજાપતિ
સ્પોર્ટ્સ શિક્ષક

❖ **પ્રસ્તાવના :** રાષ્ટ્રનું ભાવિ તેના વર્ગખંડોમાં ઘડાય રહ્યું છે. જો આ વિધાનને સાર્થક કરવું હોય તો શાળાના શિક્ષકોએ તેમના વર્ગખંડોની સમસ્યાઓ અંગે જાગૃત થઈ આદર્શ નાગરિક બને તે માટે અભ્યાસ સાથે શિસ્ત પણ પોતાના જીવન વ્યવહારમાં અપનાવી સુસજ્જ વ્યક્તિ બને એ જરૂરી છે. શિસ્તની સમસ્યા પૈજ્ઞાનિક દબે ઉકેલવી જોઈએ.

❖ શબ્દોનું અર્થઘટન :

શિસ્ત શબ્દનો અર્થ : શિસ્ત એટલે નિયમ -કાયદા , નિયંત્રણ, સંયમ અને સદાચારનું પાલન કરવું સરળ શબ્દોમાં કહીએ તો યોગ્ય વર્તન માટેના નિયમોનું પાલન કરવું એ શિસ્ત કહેવાય.

❖ **સમસ્યા ઓળખ :** વિદ્યાર્થીઓ માટે શિસ્તનો અર્થ માત્ર શિક્ષકોના કહ્યા પ્રમાણે વર્તવું નથી, પણ તે જીવનભર સારી આદતો વિકસાવવા માટેનો અભ્યાસ છે. સમયસર હોમવર્ક પૂર્ણ કરવું, શાળાના નિયમોનું પાલન કરવું, વર્ગખંડમાં ધ્યાન આપવું, પરસ્પર સન્માન રાખવું, સ્વચ્છતા જાળવવી-આ બાબતો શિસ્તના ભાગરૂપે છે.

❖ **વિષય પસંદગી :** શાળામાં શૈક્ષણિક વાતાવરણનું મહત્ત્વ :- શિક્ષણ અસરકારક બને તે માટે અનુકૂળ વાતાવરણની જરૂર છે. તે માટે વિદ્યાર્થીઓમાં શિસ્ત અનિવાર્ય છે. સર્વાંગી વિકાસ માટે જરૂરી શિસ્ત વગર વિદ્યાર્થીનું શૈક્ષણિક , સામાજિક અને નૈતિક વિકાસ અદૂરો રહી જાય છે.

❖ સંશોધન માટે કયા નમૂના પસંદ કર્યા.

૧. પ્રશ્નાવલિ
૨. વિદ્યાર્થીઓનું વાણી વર્તન
૩. વિદ્યાર્થીઓની જૂથ ચર્ચા
૪. વિદ્યાર્થીઓના મુખ્ય પ્રશ્નો અને તેમના વિચારોની ચર્ચા.

❖ વિદ્યાર્થીઓમાં અશિસ્ત થવાના કારણો :-

- માતા પિતાના યોગ્ય સંસ્કાર અને માર્ગદર્શન ન મળવું.
- શાળામાં શિસ્ત જાળવવા યોગ્ય વાતાવરણ ન હોવું
- વિદ્યાર્થીની ક્ષમતા પ્રમાણે કામ ન આપવું.
- મિત્રમંડળમાં નકારાત્મક સંગતિ.
- અભ્યાસમાં રસ ન હોવો કે અસમર્થતા

❖ ઉત્કલ્પનાની રચના :-

- જો વિદ્યાર્થી શિસ્તબદ્ધ રહેશે તો તે અભ્યાસમાં વધુ સફળતા મેળવી શકશે.
- જો વિદ્યાર્થીઓ શિસ્ત જાળવશે તો વિદ્યાર્થીમાં સમય પાખંડી અને જવાબદારીની ભાવના વિકસે છે.
- જો વિદ્યાર્થીઓ વાણી વર્તનમાં શિસ્તબદ્ધ થશે તો તેઓ શિક્ષકો અને મિત્રોમાં વધુ લોકપ્રિય બને છે.

❖ પરિણામો :

- શિસ્તથી વર્ગખંડનું વાતાવરણ શાંત , આનંદદાયક અને અભ્યાસ માટે યોગ્ય બન્યું
- શિસ્ત જાળવવાથી વિદ્યાર્થીઓમાં સ્વનિયંત્રણ અને આત્મવિશ્વાસ વધે છે.
- પારિતોષિક પદ્ધતિ શિસ્ત જાળવવામાં દંડ કરતાં વધુ અસરકારક છે.
- ઘરગથ્થું શિસ્તનું પાલન કરનાર બાળકો શાળામાં પણ શિસ્તબદ્ધ રહેવાની સંભાવના વધારે છે.

**વ્યક્તિ એટલે વ્યક્તિના વિચારો,
લાગણીઓ, વલણો, અને વર્તનનો સમન્વય
તથા પ્રમાણમાં સ્થિર સમૂહ જે વ્યક્તિની
અન્યોથી અલગ ઓળખ આપે છે.**

**હિંચુ જીવન, દિશા, દ્રષ્ટિ
વ્યક્તિને અન્યોથી અલગ
ઓળખ આપે છે.**